

והדושי מהרי"ח, או שר"א הולך לשיטתו בתערובת אברים שקרב אחד מהם, לתלות בפסול, ואמר רבי אלעזר לא הכשיר ר"א אלא שנים שנים – אף כאן כשמשליך שתיים החוצה אנו תולים לומר שהם היו הפסולים (ע' במפרשים כאן).

דף פא

- קכט. א. שפיכת שיריים על היסוד – האם מתקיימת בשפיכה על קיר המזבח התחתון?
 ב. שיירי דם החטאת שנתערבו עם דם העולה – כיצד יעשה?
 ג. דם חטאת חיצונית שנתערב עם שירי דם חטאת פנימית, ולא נמלך ונתן מתנות על מזבח החיצון – מה יעשה בשירי הדם, והאם עלו לו הקרבנות לחובתו?
 ד. מנין שאין העולין (על המזבח) מבטלים זה את זה?
 ה. מנין שאין תמורת הבכור קרבה?
- א. נחלקו אמוראים האם שירים צריכין 'איצטבא', כלומר לשפכם על משטח היסוד ממש, או אפשר לשפוך על קיר המזבח בחלקו התחתון ומשם יגיע הדם ליסוד.
 מדברי הרמב"ם נראה לכאורה שפסק שאם נתן על הקיר – יצא בדיעבד ידי שפיכת שירים (כ"כ בזבח תודה. וע' חזו"א יח, י; או"ש פסוה"מ ב, יא–יב).
- ב. שיירי דם חטאת שנתערבו עם דם העולה; לאביי ולרבי שמעון בן לקיש, בין לר"א בין לחכמים ישפוך על היסוד, כי מקום עולה – מקום שירים.
 התוס' צדדו שזה מדובר רק כשנתן כבר על קרן צפונית מזרחית. ושוב כתבו ש"ל שאין חילוק בדבר. וכתב ב'קין אורה' שכן עיקר.
 ולרב יוסף וכן רבי יוחנן ואיתימא רבי אלעזר – עדיין היא מחלוקת, ולחכמים – יישפך לאמה, כי מקום השירים על היסוד ממש ולא על הקיר. ולר' אליעזר, נתן בתחילה על הקיר ורואין את דם החטאת כאילו הוא מים, ואח"כ שופך על היסוד.
 פסק הרמב"ם כדעה אחרונה וכחכמים, שיישפך לאמה.
- ג. דם חטאת חיצונית שנתערב בשירי דם חטאת פנימית, ונתן מתנות הדם על המזבח החיצון – ישפוך עתה על היסוד ועלו לו שתי החטאות. ואפילו למ"ד שפיכת שירים של חטאות פנימיות מעכבת – חסרונו אינו מעכב, הלכך אע"פ שנתן מהם על עליונו של מזבח החיצון והרי נחסרו – לא פסל.
- ד. העולים שנתערבו זה בזה אינם בטלים במיעוטן (הלכך דם זבחים שנתערבו נותנו על המזבח ועלו כולם לחובתו). תנא אחד דרש מדם הפר ודם השעיר, שאע"פ שמערבן והלא דם הפר מרובה – לא נתבטל דם השעיר ועדיין שמו עליו. [ורבי יהודה למד מכאן לכל מקום שמין במינו אינו בטל. ע' מנחות כב. וער"ן גדרים נב]. ואולם יש סוברים שאין מערבים אותם בשביל נתינתם על קרנות המזבח, והם דורשים מקדש הם שנאמר בבכור, שאם נתערב דם הבכורות בדמים אחרים – נשארים בהויתם וייקרב. ויש תנא שלישי שדרש מיתור הדם... הדם האמור בקרבן עולה, לומר שאע"פ שנתערב בדם זבחים אחרים – יורקנו.

ה. תמורת הבכור אינה קרבה שנאמר קדש הם – הם קרבים ואין תמורתם קרבה. ויש שדורש מאם שור אם שזה לה' הוא – הוא קרב ואין תמורתו קריבה.

דפים פא – פב

- קל. א. דם קרבנות הניתנים בפנים שנתערב קודם זריקה עם דמם של הניתנים בחוץ – מה יעשה בו?
ב. נתן מאותה תערובת בחוץ ואח"כ נתן בפנים, או להפך – מה דין הקרבן?
- א. דם הניתנים-בפנים שנתערב עם דם הניתנים-בחוץ – יישפך לאמה. (פרש"י ימתין עד שקיעת החמה שייפסל הדם, ואז ישפוך. ובשפת אמת פקפק בדבר).
ומתבאר מדברי הגמרא שלדעת רבי אליעזר, בכל הקרבנות מלבד חטאת ואשם – יתן בפנים ורואים את החיצונים כאילו הם מים, ויחזור ויתן בחוץ.
ובחטאת ואשם משמע מפרש"י שכיון שאין יכול להכניסם פנימה – יישפך הכל לאמה אף לרבי אליעזר. ובשפת אמת צדד שיתן בחוץ ויחזור ויתן בפנים.
- ב. נתן מתערובת זו בחוץ וחזר ונתן בפנים – כשר. נתן בפנים וחזר ונתן בחוץ; בחטאת [ולרבי אליעזר אף האשם] פסול, שדם חטאת החיצונה נפסל בכניסתו. ורבי עקיבא פוסל אף בשאר הקרבנות. הרמב"ם (פסוה"מ ב, יג) פסק כחכמים שאין פסול אלא דם חטאת בלבד.

דף פב

- קלא. א. וכל חטאת אשר יובא מדמה... – במה הכתוב מדבר? אלו נפקותות יוצאות להלכה מפירושי הכתוב?
ב. מה דין המקרים דלהלן? נכנס דם העולה השלמים והאשם אל הקודש; נכנס מקצת מדם החטאת; נכנס בשרה; נכנס לקדש הקדשים שלא בדרך הרגילה; נכנס להיכל כדי להכניסו לבית קדש הקדשים ונמלך ויצא; חטאות פנימיות שנכנס דמן לקדש הקדשים.
ג. מהם חילוקי הדינים בין פסול 'יוצא' (מן העזרה) ובין פסול 'נכנס' (מדמה אל אה"מ)?
- א. וכל חטאת אשר יובא מדמה אל אהל מועד לכפר בקדש לא תאכל באש תשרף. לדברי רבי עקיבא (וחכמים), הכתוב מדבר בקרבן הנעשה בחוץ שנכנס דמו להיכל, שנאסר באכילה וטעון שריפה. ולדברי רבי יוסי הגלילי מדובר בחטאות פנימיות, ששורפים פסוליהם בבית בירה שבעזרה. וכן ליתן 'לא תעשה' על אכילת חטאות פנימיות בין כשרות בין פסולות.
- לדעה ראשונה, ניתן לרבות מוכל חטאת אף שאר קרבנות הנעשים בחוץ. כן סבר רבי עקיבא (ואולם יש תנאים החולקים וסוברים לרבות כל סוגי החטאות, אבל לא שאר קרבנות). ואילו לפי הפירוש השני, פסול חטאת שנכנס דמה בפנים נלמד מהן לא הובא את דמה... הלכך אין מקור לפסול שאר קרבנות שנכנסו דמם. וכמו כן לדעה זו אין לפסול אלא מה שנכנס, אבל המשויר בחוץ – כשר. אבל לפירוש הראשון יש לדרוש מדמה משמע אף אם נכנס קצת נפסל הכל.
- א. הלכה כדעה ראשונה שאף במקצת דם פסל (רמב"ם פסוה"מ ב, טו). ויש מי שכתב שזה רק אם כיפר בפנים, אבל אם הכניס ולא כיפר, הדם שהוכנס בפנים פסול והדם שבחוץ כשר (ע' אור שמח שם ב, טז).